

Tárgytematika / Course Description

A modern társadalmak

NGB_TT006_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Szakál Gyula

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy a modern társadalmak kialakulását és napjaink társadalmainak legfontosabb működési mechanizmusait tekinti át. Elsősorban egyetemünk műszaki hallgatóinak kínáljuk fel ezt a tárgyat, ezért a szükséges és rövid elméleti bevezetés után a társadalmak működési mechanizmusait és az azokat működtető emberek, embercsoportok tevékenységét elemezzük. Különös figyelmet szentelünk a modern társadalmak szerveződési mintáira, azok globális és regionális összefüggéseire. Ebbe a tágabb elméleti és globális keretbe helyezzük el Magyarországot, a magyar társadalmi folyamatokat. Mivel hallgatóink a gazdasági szféra különböző területein fogják hasznosítani tudásukat, ezért térünk ki a vállalkozói csoportokra, mint a társadalmi szerkezetet alakító egyik legfontosabb faktorra. Kiemelten foglalkozunk a társadalmi kohézió problémájával és azokkal a legújabb kutatásokkal, amelyek jelenleg folynak. A gyakorlatban is hasznosítható ismereteket kívánunk adni. Ezért hangsúlyozzuk a gazdaság, a társadalom és az értékek kapcsolatát, valamint a különböző és elsajátítható sikeres magatartás módokat.

Fontosnak tartjuk, hogy mérnök hallgatóink megismerkedjenek a gazdaság társadalmi beágyazottságával. Minden társadalomban vannak uralkodó normák és értékek, amelyek alakítják az ember és az embercsoportok viselkedését. Különösen hangsúlyos ez a gazdasági élet világára is, ami nem önmagában működik, hanem igen erőteljesen meghatározzák a társadalmi folyamatok. Ebben a világban korszerű ismeretek nélkül nehéz eligazodni. Tantárgyunkkal ehhez kívánunk segítséget nyújtani.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Hét

Témakör

Tananyag (A kötelező irodalom, témához kapcsolódó fejezetén kívül)

1

Elméleti, értelmezési keretek. Közösség, társadalom, nép.

Gyáni Gábor-Kövér György: Magyarország társadalomtörténete

13-15.o.

S.Nagy Katalin: Szociológia

10-31.o.

2

A modernitást leíró elméletek története. A gazdaság társadalomformáló szerepe a modernitás megalapozásakor.

Gyáni Gábor-Kövér György: Magyarország társadalomtörténete

15-26.o.

S.Nagy Katalin: Szociológia
33-43.o.

3

A 20. század szemlélete a társadalomról. I. Wallerstein centrum- periféria, Rostow stádium elmélete.
Gyáni Gábor-Kövér György: Magyarország társadalomtörténete
15-26.o.

S.Nagy Katalin: Szociológia
33-43.o.

Továbbá: Immanuel Wallerstein: A modern világ gazdasági rendszer kialakulása utolsó fejezet 460.o-tól

4

A modern társadalmak megalapozása Európában. A vállalkozó polgárság társadalomformáló szerepe.
Szakál Gyula: Vállalkozó győri polgárok
13-41.o.

5

Európa történeti régiói. Gazdasági, társadalmi eltérések. A társadalom szerkezet a gazdaság és politika kapcsolata.

Szűcs Jenő: Vázlat Európa három történeti régióról
Magvető, 1983.

6

A magyartársadalom szerkezet változása a rendszerváltozásig.

S.Nagy Katalin: Szociológia
59-71.o.

7

A rendszerváltozás utáni magyar társadalom fejlődése. Gazdasági politikai szereplők.

S.Nagy Katalin: Szociológia
129-141.o.

8

A gondolkodás-, és értékváltás történeti gyökerei. Európai minták, magyar minta követés.

Szakál Gyula: Vállalkozó győri polgárok
41-75.o.

9

A gazdaság, társadalom és az értékek kapcsolata. Szociális szerepek és minták.

S.Nagy Katalin: Szociológia
43-59., 141-151.o.

10

A modern tömegtársadalmak konfliktusai.

S.Nagy Katalin: Szociológia
87-99.o.

11

A modern társadalmak szerveződési formái. A hálózati társadalom megjelenése.

Manuel Castells: A hálózati társadalom kialakulása
33-62.o.

12
A kulturális minták története és hatása napjainkban.
S.Nagy Katalin: Szociológia
165-179.o.

13-14
Nemzeti társadalmak, regionális társadalmak, globális társadalmak.
Anthony Giddens: Szociológia
497-525.o.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Tantárgy megnevezése,
kódja

A modern társadalmak

Tantárgyprogramot készítő oktató

Dr. Szakál Gyula

Oktatás féléve

1,2

Elérhetősége

szakgy@sze.hu

Heti óraszám

2

Oktatásban résztvevő oktató

-

Kreditpont

3

Elérhetősége:

-

/További információk az oktató honlapján/

-

Számonkérés típusa és módja

írásbeli, szóbeli

Előtanulmányi követelmények

-

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Ajánlott irodalom:

A két félév követelménye alapvetően az előadásokra épül. A felkészülést azonban megkönnyíti az ajánlott irodalom:

Anthony Giddens (1995): Szociológia Osiris, Budapest
Társadalmi változás a modern világban fejezet.

David Riesman (1973): A magányos tömeg Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest

Gyáni Gábor-Kövér György (1988) : Magyarország társadalomtörténete Osiris, Budapest
A tankönyv elméleti fejezetei.

Christopher Lash (1984): Az önimádat társadalma. Európa Kiadó, Budapest

Manuel Castells (2005): A hálózati társadalom kialakulása Gondolat- Infonia, Budapest

Cséfalvy Zoltán (1999): Helyünk a nap alatt... Kairosz Kiadó, Budapest

S.Nagy Katalin (2006): Szociológia Typotex, Budapest

Szakál Gyula- A. Gergely András (2004): Társadalmi tőke, karrieresélyek, viselkedésminták MTA PTI, Budapest

Szakál Gyula(2003): Karrieresélyek és életstratégiák Könyvpont Kiadó, Budapest

Szakál Gyula (2006): A civil szektor szerepe a társadalmi tőke képződésében MTA PTI, Budapest